

[Gert Petersen.]

stisk folkeparti taknemligt, for nu har vi fået noget, der ligner en forsvarspolitisk debat. Det er noget, som vi i reglen kun har hvert fjerde år. Det er faktisk for ringe, at dette folketing kun hvert fjerde år giver sig af med at drøfte dansk forsvarspolitik, både fordi det drejer sig om mange penge, og fordi det drejer sig om nogle meget væsentlige moralske og etiske spørgsmål og spørgsmålet om dansk sikkerhedspolitik i det hele taget. I stedet for at tale om, at det er nogle spørgsmål, der rejses i utide, og at man skulle have ventet med denne debat osv., så synes jeg egentlig, at man burde konstatere, at der er blevet en mulighed ud over den mulighed, der viser sig en gang hvert fjerde år, for at diskutere nogle principielle spørgsmål. Det har også vist sig, som debatten er forløbet, at en række af disse principielle spørgsmål er trukket ind i den, og det er ganske naturligt, for selvfølgelig kan man ikke skille et ja eller et nej til flykøbet ud fra de andre spørgsmål, som hænger sammen med dansk forsvars- og sikkerhedspolitik.

Jeg lagde mærke til, at hr. Ninn-Hansen brugte en parallel i spørgsmålet om flykøbet til sine egne erfaringer som regeringsmedlem i 1968-69. Jeg ville egentlig godt gå en lille smule længere tilbage, nemlig til slutningen af 1950'erne, da man diskuterede forsvarsforliget. Det blev, så vidt jeg husker, indgået i 1960. Dengang, i slutningen af 1950'erne, var der en vis uenighed mellem militærpartierne, de partier, som kunne være partnere i forsvarsforliget, idet to af dem — det var det konservative folkeparti og venstre — dengang gik ind for støtteprincippet om oplagring af atomammunition i Danmark. Der skete mange ting, der rejste sig en folkelig bevægelse herimod, og det endte med, at også socialdemokratiet til sidst gik klart imod en sådan oplagring. Det siger sig selv, at det radikale venstre fra begyndelsen af havde været helt klart imod.

Hvis nu konservative og venstre havde vundet i den debat, så kan man spørge, hvordan den beslutning, som så var blevet udført nogle år senere, ville have påvirket udviklingen af det sikkerhedspolitiske klima i Europa. 1960'erne har været præget af en vis begrænset afspænding. Hvis nu man havde taget en sådan beslutning om oplag-

ring af atomammunition i Danmark, og det var i øvrigt også, hvad NATO ønskede dengang, hvordan ville det have påvirket udviklingen af debatten? Jeg tror, det ville have påvirket den udvikling meget negativt.

Nu kan man sige, at det, vi her drøfter, ikke er et spørgsmål om atomammunition, det er et spørgsmål om nogle jagerfly. Men den sikkerhedspolitiske situation i Europa har ændret sig siden. Den er i øjeblikket i en tilstand af betydelig forbedring. Derfor holder jeg dette jagerindkøb op imod den udviklingstendens, vi har i den sikkerhedspolitiske situation i Europa, og jeg spørger mig selv: vil et sådant jagerkøb, hvis man beslutter sig til det i indeværende år, påvirke den sikkerhedspolitiske udvikling i Europa negativt eller positivt? Og jeg mener, at det vil påvirke den gode tendens, som gør sig gældende i øjeblikket, negativt. Det gælder naturligvis i ringere grad, hvis der kun var tale om Danmark, men der er tale om hele 4 NATO-lande, som i øjeblikket drøfter en beslutning, som i realiteten indebærer, at de om 5 år skal holde sig på samme rustningsniveau som i år, i 1975, uanset at der er mange tegn på, at den sikkerhedspolitiske situation i Europa om 5 år vil være langt mere konsolideret, hvis ellers de nuværende forhandlinger, den nuværende tendens, får lov til at udvikle sig.

Her kan man så sætte et spørgsmålstegn ved, om disse jagerindkøb bidrager til en positiv udvikling og tendens. Dette spørgsmålstegn er sat med megen styrke i Belgien, hvor de to største partier, det kristelige parti og det socialdemokratiske parti, har sat spørgsmålstegn ved hele denne sag. Det er ikke sådan at forstå — og jeg vil ikke have skudt i skoene, at jeg skulle have sagt det — at de har sagt nej, for det har de ikke gjort endnu, men der er tegn i sol og måne på, at situationen og holdningen i Belgien i øjeblikket undergår en ændring, netop under indtryk af den debat, af den udvikling, der foregår i hele Europa.

Vi har i øjeblikket en række vigtige konferencer. Vi har den europæiske sikkerhedskonference i Genève, hvor de fleste vanskeligheder efterhånden er overstået. Folk, der er kyndige i disse sager, hævder, at det kun er relative småting, der står tilbage for opnåelse af et positivt resultat, og man regner